

SIKKERHETSDATBLAD

Agil 100 EC

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	09.03.2004
Revisjonsdato	28.03.2008
Kjemikaliets navn	Agil 100 EC
Kjemikaliets bruksområde	Ugrasmiddel
Firmanavn	FELLESKJØPET AGRI SA
Postadresse	Postboks 469 Sentrum
Postnr.	0105
Poststed	OSLO
Land	Norge
Telefon	03520
Telefaks	22 86 10 01
E-post	firmapost@felleskjopet.no
Hjemmeside	http://www.fk-landbruk.no
Org. nr.	911 608 103
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Monica Rustad
Nødtelefon	GIFTINFO:22591300

2. Fareidentifikasjon

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	Xn; R20 Xi; R41 N; R51/53
Farebeskrivelse	Helse: Farlig ved innånding. Fare for alvorlig øyeskade. Brann og eksplosjon: Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig. Miljø: Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Andre farer	Inneholder propakvizafor. Kan gi en allergisk reaksjon.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
N-Metyl-2-pyrrolidon	CAS-nr.: 872-50-4 EC-nr.: 212-828-1 Indeksnr.: 606-021-00-7	Xi; R36/38	5 - 10 %
Solvent nafta (petroleum), tung aromatisk	CAS-nr.: 64742-94-5 EC-nr.: 265-198-5	Xn, N; R51/53, R65	35 - 42 %
Propakvizafor (100 g/l)	CAS-nr.: 111479-05-1	Xi,N; R43, R50/53	9.8 %
Isotridekanoletoksylat	CAS-nr.: 9043-30-5 EC-nr.: 500-027-2	Xn; R22, R41	35 - 40 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnr) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F =		

	Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.
Komponentkommentarer	Se punkt 16 for fullstendig ordlyd på R-setninger. Klassifisering ovenfor er anbefalt av produsent og mattilsynet.

4. Førstehjelpstiltak

Innånding	Oppsøk frisk luft. Kontakt lege ved vedvarende ubehag.
Hudkontakt	Fjern forurensede klær. Vask huden med vann og såpe. Kontakt lege ved vedvarende ubehag.
Øyekontakt	Oppsøk frisk luft. Kontakt lege ved vedvarende ubehag.
Svelging	Skyll munnen grundig, og drikk mye vann. Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Hvis det forekommer brekning, skal hodet holdes så lavt at det ikke kommer mageinnhold i lungene. Oppsøk lege omgående
Annen informasjon	Ved henvendelse til lege medbringes sikkerhetsdatabladet eller etiketten. Symptomer: Se punkt 11. Ved uhell eller mistanke om forgiftning kontakt lege eller Giftinformasjonssentralen tlf. 22 59 13 00 (åpent hele døgnet).

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmidler	Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke.
Uegnet brannslukningsmidler	Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.
Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig. Ved brann eller høy temperatur dannes: Klorider. Nitrogenoksider.
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftmaske når produktet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig pkt 8.
Annen informasjon	Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft. Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager. Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Anvend de samme vernetiltakene som nevnt under punkt 8
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Søl må ikke utledes til kloakk eller overflatevann. Kontakt myndighetene i forbindelse med forurensning av jord og vannmiljø samt ved utslipp til kloakk.
Metoder for opprydding og rengjøring	Søl inndemmes og oppsamles med sand, kattesand eller annet absorberende ikke brennbart materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se pkt. 13).

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Se under punkt 8 for opplysninger om forholdsregler ved bruk og personlig verneutstyr. Unngå kontakt med hud og øyne. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild.
Oppbevaring	Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr. Skal oppbevares kjølig men frostfrit. Produktet sensitivt mot lys og fukt. Lagres beskyttet mot varme og direkte sollys.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
N-Metyl-2-pyrrolidon	CAS-nr.: 872-50-4	8 t.: 5 ppm	2003
	EC-nr.: 212-828-1	8 t.: 20 mg/m3, HR	
	Indeksnr.: 606-021-00-7		

Solvent nafta (petroleum), tung aromatisk	CAS-nr.: 64742-94-5 EC-nr.: 265-198-5	8 t.: 120 mg/m3	2003
---	--	-----------------	------

Eksponeringskontroll

Annen informasjon om grenseverdier	Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav.
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Vask hendene før pauser, toalettbesøk og når arbeidet er slutt. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk.
Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk halvmaske med kombinasjonsfilter A1/P2 S og L.
Håndvern	Bruk vernehansker av polykloropren. Gjennombruddstiden er ikke kjent. Det angitte hanskemateriale er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.
Øyevern	Bruk vernebriller.
Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse mot hudkontakt. Bruk overtrekksdress og støvler.
Annen informasjon	Mulighet for øyeskylling bør finnes på arbeidsplassen.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Farge	Gul til lysebrun
Løselighet i vann	Emulsion, kan blandes med vann
Relativ tetthet	Verdi: 1010-1040 kg/m ³ Kommentarer: ved 20 °C
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: < -10 °C
Kokepunkt/kokepunktintervall	Verdi: > 194 °F
pH (bruksløsning)	Kommentarer: 5 - 8 (5 % bruksløsning)
Flammepunkt	Verdi: 101 °C

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.
Materialer som skal unngås	Oksidasjonsmidler. Syrer. Alkalier.
Farlige spaltningsprodukter	Ved brann eller høy temperatur dannes: Klorider. Nitrogenoksider
Stabilitet	Produktet er stabilt når det brukes ifølge leverandørens anvisninger.

11. Toksikologisk informasjon

Toksikologisk informasjon

LD50 oral	Verdi: 2863 mg/kg Forsøksdyreart: LD50 rotte
LD50 dermal	Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: LD50 rotte Kommentarer: Ved test på kanin har produktet blitt funnet å være irriterende på hud og øyne.
LC50 innånding	Verdi: > 3,49 mg/l Forsøksdyreart: LC50 rotte Varighet: 4 timer

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Farlig ved innånding. Produktet avgir damp fra organiske løsemidler som kan forårsake sløvhet og svimmelhet. I høye konsentrasjoner kan dampene gi hodepine og beruselse.
Hudkontakt	Virker irriterende på huden, kan medføre rødme. Deler av produktet kan optas gjennom huden.
Øyekontakt	Fare for alvorlig øyeskade.

Svelging	Kan forårsake kjemisk betinget lungebetennelse ved svelging og oppkasting.
Kroniske effekter	Gjentatt innånding av løsemiddeldamper over lengre tid kan gi varig hjerneskade.
Allergi	Inneholder propakvizafop. Kan gi en allergisk reaksjon.
Kreft	Kreftfremkallende egenskaper er ikke kjent.
Fosterskadelige egenskaper	Effekter på fosterutvikling er ikke kjent.
Reproduksjonsskader	Produktet inneholder N-metyl-2-pyrrolidon, som mistenkes for at være reproduksjonsskadende.
Arvestoffskader	Arvestoffskadende (mutagene) egenskaper er ikke kjent.

12. Miljøopplysninger

Toksikologisk informasjon

Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 3,2 mg/l Testmetode: LC50 Fiske art: Oncorhynchus mykiss Varighet: 96 timer
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 2,7 mg/l Testmetode: EC50 Varighet: 48 timer
Akvatisk kommentarer	Akutt akvatisk, fisk: 1,1 mg/l LC50(96h) Cyprinus carpio

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksitet	Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Mobilitet	Løselig i vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Produktet er bionedbrytbar.
Bioakkumulasjonspotensial	Forventes ikke å bioakkumulere.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	02 01 08 Landbrukskjemisk avfall som inneholder farlige stoffer.
NORSAS	7151 Organisk avfall med halogen
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Grundig rengjort tomemballasje leveres med husholdningsavfall eller deponeres på offentlig fyllplass. Konsentrerte plantevernmiddelester og ikke rengjort tomemballasje må innleveres til mottak for spesialavfall. Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

14. Transportinformasjon

Proper Shipping Name	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (propaquizafop)
Varenavn (nasjonalt)	MILJØSKADELIG STOFF, FLYTENDE, N.O.S.(propaquizafop)
Farlig gods ADR	Status: Ja UN-nr.: 3082 Klasse: 9 Fare nr.: 90 Emballasjegruppe: III
Farlig gods RID	Status: Ja UN-nr.: 3082 Klasse: 9 Emballasjegruppe: III
Farlig gods IMDG	Status: Ja UN-nr.: 3082

	Klasse: 9 Emballasjegruppe: III Marin forurensning: Ja EmS: F-A, S-F
Farlig gods ICAO/IATA	Status: Ja UN-nr.: 3082 Klasse: 9 Emballasjegruppe: III
Fareseddel	9

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

R-setninger	R20 Farlig ved innånding. R41 Fare for alvorlig øyeskade. R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
S-setninger	S1/2 Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn. S23 Unngå innånding av damp/sprøytetåke. S24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.
Andre anmerkninger	Bruksrettleddingen må følges, slik at man unngår risiko for mennesker og miljø. Overtreksdrakt, støvler og vernehansker må nyttes dersom en går inn i behandlet område, eller håndterer behandlede plantedeler i en periode på inntil 12 timer etter sprøyting. Inneholder propakvizafop. Kan gi en allergisk reaksjon. Klassifiseringen av produktet er anbefalt av produsent og mattilsynet. Registreringsnummer: 2007.121
Referanser (Lover/Forskrifter)	Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren 2003, Direktoratet for Arbeidstilsynet (Best.nr. 361), med siste endringer 28.november 2007. ADR/RID veg-/jernbanetransport av farlig gods 2007, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. FOR 1997-12-19 nr. 1323: Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier. Sist endret 20-02-2004. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 16.juli 2002, med senere endringer, gjeldende fra 31. oktober 2005. FOR-2004-01-09-160 Forskrift om plantevernmidler, sist endret 25.10.2007

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R20 Farlig ved innånding. R22 Farlig ved svelging. R36/38 Irriterer øynene og huden. R41 Fare for alvorlig øyeskade. R43 Kan gi allergi ved hudkontakt. R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
--	--

	R65 Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging.
Råd om særlig opplæring	Plantevern kan bare brukes av personer som har autorisasjon
Utfyllende opplysninger	Bransje: Landbruk Emballasje: Nettoinnhold: 1 liter Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet på bakgrunn av de opplysningene leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidingen (f.eks. datablad og lignende).
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Versjon: 1(09.03.2004). Punkter endret: 1-16. Ansvarlig: . Versjon: 2(28.03.2008). Punkter endret: 1-16. Ansvarlig: MR.
Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette HMS-databladet er kvalitetssikret av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. NS-EN ISO 9001:2000.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	FELLESKJØPET AGRI SA